

Rigsdagstidende.

1861. Forhandlingerne paa Folkethinget. № 122.

Trettende Session.

33te Mode.

Fredagen den 15de November Kl. 1.

(Forsfat.)

Kirke- og Underviisningsministe-

ren: Jeg for mit Bedkommende har dog nogen Betænkelighed ved paa denne Maade at opføre et Tilskud til techniske Skoler, og det netop af den Grund, som den ærede sidste Taler anførte. Den ærede Taler henviste nemlig til Skolefondene, og det er mig ogsaa bekendt, at der igjennem disse bevilges Understøttelser til Tegneskoler, techniske Skoler og deslige; jeg erindrer vel ikke i dette Dieblis Summens Størrelse, men at der af forskjellige Skolefond bevilges Summer hertil, er ganske sikkert, og derfor forekommer det mig urigtigt paa to Maader at ville virke for det Samme. Gjennem Skolefonden bidrager jo nemlig Staten Halvdelen af hvad saadanne techniske Skoler koste, og da deres Virksomhed staaer under Tilsyn af Skoledirectionen og Skoleraadene, er man altsaa sikker paa, at de kun da ville faae Understøttelse, naar de af deres egne Midler bidrage dertil, hvilket jeg ikke kan Andet end finde i og for sig hensigtsmæssigt. — Jeg maa tilstaae, at jeg nærer nogen Tvivl om, hvorvidt en Sum, bevilget til Industriudstillinger, virkelig vil komme Kjøbstæderne til Gavn. Hvad der er Kjøbstæderne om at gjøre, er at sælge; men jeg tvivler meget om, at Industriudstillinger ville fremme dette Formaal, forsaavidt det jo vistnok vil blive en naturlig Følge, at de fornemmelig ville blive afholdte i de større Kjøbstæder, hvorved man ofte vil

give dem, der allerede sidde i en betydeligere Bedrift, en Understøttelse, medens en tilsvarende Afsetning vil komme til at mangle de mindre Kjøbstæder for deres Frembringelser. Jeg har, som sagt, nogen Tvivl i denne Henseende, men skal øvrigt ikke ytre mig videre om dette Spørgsmaal.

Der er et Par Punkter, som det maa være mig tilladt at berøre. Den ærede Rigsdagsmand fra Mariager (A. Hage) har gjentagne Gange udtalt sig mod forskjellige Summer, der anvendes til Industriens Fremme, til Fiskeriets Fremme osv.; men det forekommer mig rigtig nok, naar man nærmere betragter hans Foredrag, at han anvender for stort et Apparat til saa smaa Summer, han kjører paa eengang hele Batteriet op imod dem; det er at bruge altsfor store Midler til disse smaa Summer, hvorom her er Tale; det er jo ganske ubetydelige Summer, hvorom det her dreier sig, og det faaer derfor et underligt Udseende, naar man seer alle disse store Grundsetninger affyre hele det svære Batteri mod disse 4000 Rd. Derimod er det ganske vist Tilfældet, at de vilde have deres fuldkomne Berettigelse overfor en gennemgaaende oekonomisk Virksomhed som den, der i forrige og næstforrige Aarhundrede havde megen Indgang i Staten. Men hvad der har undret mig endnu mere i den ærede Rigsdagsmands Foredrag, er den besynderlige Maade, hvorpaa han vender tilbage til det Samme. Han forkaster directe Understøttelse til Fiskeriets Fremme, men ad en Omvei kommer han tilbage til det Samme, idet han vil give Fiskerne Stattesfrihed i Havnene, fritage dem for at svare Havneafgifter, og hvad er det